

PRATARMĖ

Džiugu pristatyti jau 37-ąjį žurnalo „Socialinis darbas. Patirtis ir metodai“ numerį – leidinį, nuosekliai telkiantį socialinio darbo tyrimus, profesinę refleksiją ir praktikos patirtis. Šis numeris dar kartą liudija socialinio darbo mokslo ir profesijos gyvybingumą bei gebėjimą atliepti kintančius žmonių, bendruomenių ir visuomenės iššūkius.

Šiame leidinio numeryje publikuojami straipsniai aprėpia skirtingas socialinio darbo praktikos sritis – pagalbą vyresnio amžiaus žmonėms, tarpkartinius santykius, vaikų su negalia globą, priklausomybę patiriančių žmonių konsultavimą ir būsimų socialinių darbuotojų profesinį rengimą. Tačiau temų įvairovėje ryškėja jas siejanti psichosocialinio konsultavimo perspektyva. Socialinis darbas atsiskleidžia kaip santykiu grindžiama profesija, kurioje svarbu ne tik spręsti socialines problemas ar organizuoti paslaugas, bet pirmiausia išgirsti žmogų, suprasti jo patirtį ir padėti jam atrasti savo bei socialinės aplinkos išteklius.

Straipsniuose atsiskleidžia skirtingos tokio profesinio santykio situacijos. Pagalba vyresniam žmogui siejama su jo savarankiškumo, socialinių ryšių ir galimybės kontroliuoti savo kasdienį gyvenimą palaikymu, o tarpkartinių santykių analizė parodo bendravimo ir socialinių ryšių reikšmę emocinei gerovei. Vaikų su negalia globėjų patirtys primena, kad konsultuojant svarbu matyti ne vien žmogaus atliekamą vaidmenį, bet ir jo nuovargį, pažeidžiamumą bei poreikį būti išgirstam. Dirbant su priklausomybę patiriančiais žmonėmis konsultavimo esmė atsiskleidžia kaip pagalba atpažįstant problemą, stiprinant motyvaciją keistis ir palaipsniui atrandant asmeniškai prasmingą sveikimo kelią.

Kartu publikacijos primena, kad konsultacinis santykis reikalauja ir paties socialinio darbuotojo profesinės refleksijos. Supervizija ugdo gebėjimą klausytis, suprasti emocijas, reflektuoti savo patirtį, atpažinti

profesines ribas ir rūpintis savo emocine gerove. Taigi šiame numeryje socialinis darbas išryškėja kaip psichosocialinės pagalbos profesija, kurioje konsultavimas nėra vien atskiras metodas. Tai profesinė laikysena – gebėjimas kurti pasitikėjimu grindžiamą santykį, kartu su žmogumi suprasti jo gyvenimo situaciją, stiprinti jo motyvaciją bei turimus išteklius ir padėti atrasti galimus pokyčio kelius.

Vyriausiasis redaktorius prof. Jonas Ruškus